

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องอยู่บ้างดังนี้

การวิจัยภายในประเทศ

ไสว เพ็ญวิทยารัตน์ (2520: 73-78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบ พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่เจ็ด ในกรุงเทพมหานคร กับในจังหวัดนครราชสีมา" เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในด้านความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของนักเรียนใน กรุงเทพมหานคร กับจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 600 คน เป็นชาย 300 คน และหญิง 300 คน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหารพบว่า ทักษะ และ การปฏิบัติของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกันคือ เห็นด้วยว่า อาหารที่มีประโยชน์มักมีราคาแพง ในการปรุงอาหารไม่จำเป็นต้องใส่ผงชูรส

พัชรา กาญจนารัตน์ และคณะ (2520: 107-157) ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาโครงการสุขภาพและ เปรียบ เทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 และ ประถมปีที่ 7 ในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี" โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนในเขต เทศบาลและนอกเขตเทศบาล ประถมปีที่ 4 จำนวน 100 คน และ ประถมปีที่ 7 จำนวน 90 คน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้และทักษะทางสุขภาพของนักเรียนในเขต เทศบาลดีกว่า นอกเขตเทศบาล ส่วนการปฏิบัตินั้นนักเรียนชั้นประถมปีที่ 7 ในเขต เทศบาลจะปฏิบัติถูกต้อง มากกว่านักเรียนนอกเขต เทศบาล

กัลยา นาคเพชร (2521: ก) ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาองค์ประกอบที่มี อิทธิพลต่อโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน ในท้องที่ตำบลคางพลู อำเภอโนนไทย นครราชสีมา" ศึกษาจากเด็กก่อนวัยเรียนอายุระหว่าง 24-60 เดือน จำนวน 60 คน และมารดาของเด็ก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 60 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันมีผลให้

ทัศนคติของมารดาต่อประเพณีและความเชื่อในการบริโภคแตกต่างกัน และส่งผลให้นิสัยในการบริโภคของเด็กแตกต่างกันด้วย และพบว่า อาหารที่เด็กบริโภค นิสัยในการบริโภค และภาวะโภชนาการของเด็กมีความเกี่ยวข้องกัน

ทัศนีย์ อินทรสุขศรี (2522: 164-168) ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติทางด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดนครราชสีมา" โดยเปรียบเทียบตัวแปรเกี่ยวกับเพศและสถานที่ตั้งของโรงเรียน มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลจำนวน 738 คน เป็นกลุ่มเป้าหมาย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความรู้เรื่องอาหารและการบริโภคในระดับเดียวกัน นักเรียนในโรงเรียนในเขตและนอกเขตเทศบาลมีความรู้เรื่องอาหาร และการบริโภคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติในเกณฑ์ดี แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนมีทัศนคติไม่ถูกต้องในเรื่องอาหาร ส่วนการปฏิบัติ นั้น นักเรียนในเขตและนอกเขตเทศบาลมีการปฏิบัติตัวคล้ายคลึงกัน เป็นส่วนใหญ่

ศัชรินทร์ อุณห เกตุ (2526: 27-47) ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบบริโภคนิสัยของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวต่างกัน 3 แห่ง ในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร" ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากบิดามารดา และเด็กวัยก่อนเรียนที่มีอายุระหว่าง 2-5 ปี จำนวน 119 คน พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจของบิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ขนาดครอบครัวที่มีขนาดเล็ก บิดามารดาไม่มีความรู้เรื่องอาหารและโภชนาการ การอบรมเลี้ยงดูบุตรเป็นแบบให้ความรักเอาใจใส่ ประมาณครึ่งหนึ่งของบิดามารดาไม่มีความเชื่อไม่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารที่บริโภค เด็กส่วนใหญ่มีบริโภคที่ไม่ดี และประมาณครึ่งหนึ่งมีเด็กบริโภคอาหารไม่ถูกต้อง

โสภา ญาณภิศ (2527: 42-48) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียน ในอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีอายุระหว่าง 7-14 ปี จำนวน 240 คน รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งนำนักวัดส่วนสูง และสังเกตอาการภายนอกร่างกาย พบว่า เด็กวัยเรียนบริโภคอาหารในหนึ่งวันไม่ครบ 5 หมู่ อาหารหมู่ที่ขาดมากที่สุดคือ ผลไม้ จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโภชนาการกับเพศ อายุ บริโภคนิสัยของเด็กวัยเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษา; ของผู้ปกครอง และแหล่งอาหารของครอบครัว พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จินดา วงศ์สวัสดิ์ (2528: 35-55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบ พฤติกรรมสุขภาพตามการรายงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนใน โครงการสุขภาพสายการศึกษา กับโรงเรียนอื่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" มีกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 477 คน เป็นนักเรียนในโรงเรียนในโครงการ สุขศึกษาสายการศึกษาจำนวน 237 คน และในโรงเรียนอื่น 240 คน ตอบแบบสอบถาม ผล การวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหาร พบว่า ในด้านทัศนคติ นักเรียนไม่เห็นด้วย ว่าอาหารที่มีประโยชน์มักจะเป็นอาหารที่มีราคาแพง การรับประทานกับข้าวมาก ๆ มักจะทำให้ เป็นโรคตาขมขโมย และเห็นด้วยว่าเราควรกินอาหารเพื่ออยู่ไม่ใช่อยู่เพื่อกิน ด้านการ ปฏิบัติพบว่า นักเรียนในโรงเรียนในโครงการสุขภาพสายการศึกษาและโรงเรียนอื่น มีการ ปฏิบัติแตกต่างในเรื่องการรับประทานผักผลไม้สดทุกวัน

จินตนา อย่างอารี (2528: 46-70) ศึกษาวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการกินของคน ไทยภาคเหนือตอนล่าง" โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มหญิงมีครรภ์ หญิงให้นมบุตร ทารก และ เด็กวัยก่อนเรียนที่อาศัยในชุมชนใกล้เมือง จำนวน 42 ครอบครัว และชุมชนไกลเมือง 32 ครอบครัว พบว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการกินที่ไม่เหมาะสมมี 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยทาง การศึกษาคือขาดความรู้ ทำให้แม่เลือกรับประทานอาหารไม่ถูกต้อง และไม่ถูกส่วน นอก จากนี้ยังจำกัดอาหารที่มีประโยชน์ต่อการ เจริญเติบโตของลูกด้วย ส่วนปัจจัยที่ไม่เกี่ยวกับ การศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจของครอบครัว วัฒนธรรมประเพณี

ภารดี เต็มเจริญ และคณะ (2528: ก) ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะโภชนาการ และนิสัยการบริโภคอาหาร เข้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุง เทพมหานคร" 10 แห่ง จำนวน 846 ราย ด้วยการซึ่งนำหนัก วัดส่วนสูง สัมภาษณ์นักเรียน และใช้แบบ สอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน 140 ราย จากโรงเรียน 5 โรงเรียน ใน 10 โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อการรักษาคุณค่าของอาหาร เข้าด้วยวิธีการบันทึกอาหาร บริโภคร่วมกับการสัมภาษณ์เป็นเวลา 3 วัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนร้อยละ 35 มีนิสัย การบริโภคอาหาร เข้าไม่เหมาะสม คือ รับประทานอาหาร เข้าบางวันหรือไม่รับประทาน อาหาร เข้า พลังงานจากอาหารที่นักเรียนได้รับจากอาหาร เข้าส่วนใหญ่มีปริมาณและคุณภาพ ไม่เหมาะสม ปัจจัยเกี่ยวกับรายได้ของบิดา เวลาตื่นนอนและ เวลาออก เดินทางไปโรงเรียน

ของนักเรียน การประกอบอาหาร เข้าของครอบครัว และนิสัยการบริโภคอาหาร เข้าของสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการบริโภคและไม่บริโภคอาหาร เข้าของนักเรียน

สวนิต อ่องรุ่ง เรื่อง และ สุภา จันทรพิทักษ์ (2528: ก) ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติทางด้านโภชนาการของครูระดับประถมศึกษาในโรงเรียนชนบท จังหวัดสงขลา" เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 120 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนที่มีโครงการอาหารกลางวัน 40 โรงเรียน โรงเรียนที่ไม่มีโครงการอาหารกลางวัน 80 โรงเรียน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปและกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูที่สอนวิชาสุขศึกษา และ/หรือวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย พบว่าครูยังมีความรู้ทางโภชนาการในบางหัวข้อยังไม่ถูกต้อง อันได้แก่ การให้ความสำคัญต่ออาหารหมวดไขมันน้อยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของเด็ก และการป้องกันโรคขาดโปรตีนและกำลังงาน ความรู้เกี่ยวกับโรคขาดอาหาร การตรวจวัดภาวะโภชนาการ การจัดการเรียนการสอนวิชาโภชนาการในโรงเรียน อีกทั้งครูไม่แน่ใจในสิ่งที่สอนไปนั้นว่าเด็กจะสามารถรับและนำไปปฏิบัติได้จริง และตัวครูเองยังมองเห็นความสำคัญของการให้โภชนศึกษาน้อยไป

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร "นักวิจัยทางสังคมศาสตร์" รุ่นที่ 27 (2528: ก) ทำการวิจัย "พฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยสัมภาษณ์จากประชากรจำนวน 1,217 คน ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาหารของครอบครัว พบว่าประชาชนทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับความรู้ด้านโภชนาการในเกณฑ์ที่ยอมรับ เป็นส่วนใหญ่ เจตคติมีแนวโน้มไปในทางที่ดี และมีการปฏิบัติค่อนข้างถูกต้อง

กรมพลศึกษา (2529: ก) ทำการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพเพื่อแสวงหาเส้นทางไปสู่สุขภาพดีถ้วนหน้าเมื่อปี 2543" โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามพฤติกรรม ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม โดยมีหนังสือคู่มือและบัตรคำภาพประกอบการสัมภาษณ์กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ จำนวน 1,600 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติในเรื่องการรับประทานอาหาร นักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพฤติกรรมปฏิบัติไม่ถูกต้องมากกว่านักเรียนในภาคอื่น และ

นักเรียนในเขตเมืองมีพฤติกรรมการปฏิบัติดีกว่านักเรียนในเขตชนบทในเรื่อง การกินอาหาร
 สุก ๆ ดิบ ๆ หรือได้กินอาหารครบทุกหมู่ การได้กินอาหารกลางวันทุกวัน การวิ่งหรือออก
 กำลังกายหลังกินอิ่มใหม่ ๆ สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนในเรื่องการ
 รับประทานอาหาร ได้แก่ เพศ อาชีพ บิดาและมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ภูมิภาค
 เขตที่ตั้งโรงเรียน

เฉลา เพียรชอบ (2529: 23-40) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการดูแล
 สุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถาม
 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
 กรุงเทพมหานคร และสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 600 คน เป็นชาย 300 คน หญิง
 300 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในเกณฑ์ดีในเรื่อง การล้างผลไม้
 ก่อนกิน การเลือกซื้ออาหารจากร้านที่สะอาด การกินอาหารให้ครบเวลา การล้างมือให้
 สะอาดก่อนกินอาหาร การใช้ช้อนกลาง การกินอาหารให้ครบทุกหมู่ การบ้วนก้นท้องผูก การ
 ดื่มน้ำ การคำนึงถึงความสะอาดและคุณค่าของอาหารก่อนซื้อ และยังพบว่าการดูแลสุขภาพ
 ตนเองของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกันในเรื่อง การล้างผลไม้สดก่อนกิน การ
 เลือกซื้ออาหารจากร้านที่สะอาด การดื่มนมสด และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างสังกัดของ
 โรงเรียนพบว่า แตกต่างกันในเรื่องการบ้วนก้นท้องผูก การกินอาหารใส่สี อาหารหมักดอง
 และการดื่มน้ำอัดลม

ธรา วิริยะพานิช (2529: 181-205) ศึกษาวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการกินของ
 คนไทยภาคอีสาน (ตอนล่าง)" ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลโดยวิธี PR (Participatory
 Research) คือ การเข้าไปใช้ชีวิตเหมือนชาวบ้าน เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ ในข้อมูลด้าน
 วัฒนธรรมประเพณี และแบบสอบถามใช้ในการรวบรวมข้อมูลทั่วไป มีกลุ่มเป้าหมายคือ หญิง
 ตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ทารกแรกเกิด-2 ปี เด็กวัยก่อนเรียน 2-5 ปี ในจังหวัดอุบล-
 ราชธานี และศรีสะเกษ พบว่า ภาวะโภชนาการของแม่และเด็กวัยก่อนเรียนในหมู่บ้าน
 ไกลเมือง มีระดับการขาดอาหารมากกว่าหมู่บ้านใกล้เมือง ด้านความรู้ ทักษะ และ การ
 ปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมการกินของแม่ในหมู่บ้านใกล้เมืองจะดีกว่าหมู่บ้านไกลเมือง และพบ
 ว่าระดับคะแนนของความรู้ ทักษะ การปฏิบัติของแม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับภาวะ
 โภชนาการของลูกคนสุดท้าย และภาวะโภชนาการของแม่ด้วย

อำนาจ พลไชยชา (2529: 61-98) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม" กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 436 คน เป็นชาย 220 คน หญิง 216 คน ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนในและนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษามีทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ดี และไม่เห็นด้วยว่าลูกกวาดและอมยิ้มสีต่าง ๆ เป็นสิ่งที่น่ารับประทาน ไม่น่าใจเรื่องการโฆษณาหรือเครื่องดื่มบำรุงกำลังทางวิทยุโทรทัศน์ และการใช้ยาฆ่าแมลงฉีดพืชผักสวนครัว ส่วนการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยปฏิบัติเป็นครั้งคราวในเรื่องการล้างหุงซุงเมื่อปรุงอาหาร และนักเรียนโรงเรียนในโครงการสุศึกษาสายการศึกษาปฏิบัติในเรื่องการใช้หุงซุงเมื่อปรุงอาหารดีกว่านักเรียนโรงเรียนนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษา

ยุพิน ตริรส (2529: 77-96) ได้ศึกษา "ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะโภชนาการกับความรู้ ความเชื่อและบริโภคนิสัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" ใช้แบบทดสอบความรู้ แบบสอบถามความเชื่อและบริโภคนิสัย เครื่องชั่งน้ำหนัก และเกณฑ์เทียบภาวะโภชนาการ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 560 คน พบว่านักเรียนมีภาวะโภชนาการอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ คะแนนเฉลี่ยของความรู้ และความเชื่อด้านโภชนาการอยู่ในระดับพอใช้ คะแนนเฉลี่ยบริโภคนิสัยอยู่ในระดับดี และพบว่าภาวะโภชนาการไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเชื่อ และบริโภคนิสัย

พิมพ์ร ยศแก้ว (2530: 54-60) ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 8" มีตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเทศบาล 22 โรงเรียน จำนวน 400 คน เป็นเพศชาย 200 คน เพศหญิง 200 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภคอยู่ในระดับค่อนข้างดี มีทัศนคติเกี่ยวกับการรับประทานหุงซุงมากอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่ในระดับดีมาก นักเรียนหญิงมีทัศนคติดีกว่านักเรียนชายในเรื่อง ชื่อผลไม้กระป๋องสะดวกกว่าผลไม้สดเพราะ เปิดกระป๋องแล้วรับประทาน

ได้ทันที และนักเรียนหญิงมีการปฏิบัติดีกว่านักเรียนชายในเรื่องการใช้จานชามพลาสติกใส่ถ้วยใส่อาหารที่ร้อนรับประทาน และการซื้อสินค้าตามคำโฆษณาในหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์

การวิจัยในต่างประเทศ

ออคอย (Aucoin) และคณะ (1971: อ้างจากวรรณษา ไชติธนาพันธ์) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อบริโภคนิสัย (A Comparative Study of Food Habits: Influence of Age Sex, Selected Family Characteristic 1.) โดยทำการวิเคราะห์การรับประทานอาหารของนักเรียนเกรด 5, 8 และ 10 ที่มีอายุ 10, 13 และ 15 ปี ตามลำดับ ในเมืองโนวาสโกเชีย (Nova Scotia) ประเทศแคนาดา โดยการให้นักเรียนบันทึกการรับประทานอาหารเป็นเวลา 2 วัน พบว่า นักเรียนที่มีอายุน้อยจะมีบริโภคนิสัยที่ดีกว่านักเรียนที่มีอายุมากกว่า และนักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะได้รับคะแนนในการรับประทานอาหารสูงตามไปด้วย ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจด้วย แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับคะแนนการรับประทานอาหาร และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

คอสเปอร์ (Casper 1975: 475-477) และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการสอนโภชนาการเกี่ยวกับนิสัยการบริโภคอาหารในนักเรียนชั้นประถมศึกษาระดับ 5 (The Effect of Nutrition Education on Dietary Habits of Fifth-Graders) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินผลการสอนโภชนาการในนักเรียนชั้นประถมศึกษาระดับ 5 ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโภชนาการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาระดับ 5 จำนวน 45 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 22 คน และกลุ่มควบคุม 23 คน ทั้งก่อนและหลังการสอนโภชนาการ พร้อมทั้งให้นักเรียนบันทึกการบริโภคอาหารภายใน 1 วัน ภายหลังจากการสอนโภชนาการไปแล้ว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความรู้ก่อนการสอนโภชนาการใกล้เคียงกัน ผลจากการทดสอบภายหลังจากการสอนโภชนาการพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้มากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม สำหรับผลการควบคุมการบริโภคอาหารใน 24 ชั่วโมงพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีการควบคุมอาหารไม่แตกต่างกัน และยังพบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มบริโภคอาหารบางอย่างที่มีแคลลอรี่น้อยกว่าที่ร่างกายต้องการอีกด้วย สรุปได้ว่า การสอนโภชนาการไม่มีผลต่อการปฏิบัติในการบริโภคอาหารของนักเรียน

ชวาท (Schwartz 1975: 65 อ้างจากยูพิน ตีร์ส) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติทางด้านโภชนาการในนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษา เป็นเวลา 4 ปีแล้วมาแล้ว (Nutrition Knowledge, Attitudes and Practices of High-School Graduates.) กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่จบโรงเรียนระดับมัธยม จำนวน 313 คน ซึ่ง 171 คน เคยเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาอาหารและโภชนาการ ส่วนอีก 142 คน ไม่เคยเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์มาก่อน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ที่จบโรงเรียนมัธยมศึกษา มา 4 ปีแล้ว ไม่ว่าจะเคยหรือไม่เคยเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์มาก่อน ไม่มีความสัมพันธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโภชนาการ
2. ความรู้ และทักษะทางบวก ได้มาจากแหล่งอื่น ๆ มากกว่าที่จะได้จากการเรียนในชั้นเรียน

สกินเนอร์ และวูดเบิร์น (Skinner and Woodburn 1977: 71-74) ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ทางโภชนาการของเด็กวัยรุ่น (Nutrition Knowledge of Teen -agers) มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับโภชนาการของเด็กวัยรุ่นเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนการสอน เพื่อสนองความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนในด้านความรู้ และการปฏิบัติที่ถูกต้อง วิธีดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนอายุเฉลี่ย 15.5 ปี จำนวน 1,193 คน จาก 50 โรงเรียน และการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูโภชนาการ จำนวน 71 คน รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาวิชาโภชนาการที่ใช้สอนด้วย ผลของการวิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่น

1. ให้ความสำคัญของสารอาหารโปรตีนและวิตามินซี
2. ไม่มีความรู้ในการเลือกอาหารที่มีคุณค่าซึ่งจะมีผลต่อการควบคุมน้ำหนักของร่างกาย
3. เนื้อหาในวิชาโภชนาการมีน้อย ในเรื่องความจำเป็นด้านโภชนาการระหว่างตั้งครรภ์ อาหารกับการกรีธา การถนอมอาหาร และอาหารไขมันกับความเชื่อ

แมงแฮม และวิกเคอรี (Mangham and Vickery 1980: 110-112) ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโภชนาการ (Introducing Nutrition Education) มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความรู้และพฤติกรรมการสนใจเกี่ยวกับโภชนาการ ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาจากนักเรียนเกรด 7-9 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2 แห่ง ซึ่งโรงเรียน A มีนักเรียนมาจากครอบครัวที่มีรายได้ปานกลาง และโรงเรียน B มีนักเรียนมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ โดยจะให้ความรู้เกี่ยวกับโภชนาการแก่นักเรียนโรงเรียน A เป็นเวลา 5 คาบ และโรงเรียน B เป็นเวลา 3 คาบ ซึ่งจะมีการทดสอบก่อนเข้าเรียน และทดสอบหลังเรียนในการสอนแต่ละครั้งแล้วจึงนำมาประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีทำให้นักเรียนมีความรู้ทางโภชนาการดี และระยะเวลาการเรียนนานกว่ามีผลต่อนักเรียนให้มีความรู้มากกว่า

เบรดเนเนอร์ (Bredbenner) และคณะ (1984: 385-387) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หลักสูตรโภชนาการสำหรับการสอนสุขศึกษาที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการบริโภคของผู้เรียน (A Nutrition Curriculum for Health Education: Its Effect on Students Knowledge, Attitude, and Behavior) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนโภชนาการตามหลักสูตร "โภชนาการตามการเปลี่ยนแปลงของโลก" ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนเกรด 7 และ 8 และหลักสูตรสำหรับนักเรียนเกรด 10 และ 11 ศึกษาจากคะแนนพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะ การเลือกรับประทานอาหารและพฤติกรรมการบริโภค แบ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ กลุ่มทดลอง ทำการทดสอบก่อนเข้าเรียน สอนตามหลักสูตรโภชนาการจนจบแล้วจึงทดสอบหลังเรียน กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับการสอนโภชนาการจนกว่าจะเสร็จสิ้นการวิจัยแล้ว ซึ่งกลุ่มที่ 2 จะได้รับการทำทดสอบหลังเรียนเพียงอย่างเดียว กลุ่มที่ 3 จะได้รับการทำทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความรู้ เครื่องมือวัดทัศนคติและแบบแสดงความบ่อยครั้งของอาหารที่บริโภค ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 1 ในนักเรียนระดับ 7.8 มีคะแนนวิวัฒนาการด้านความรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านทัศนคติ เปลี่ยนแปลงเล็กน้อย กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 มีความรู้ ทักษะ การปฏิบัติด้านการบริโภคไม่แตกต่างกัน กลุ่มที่ 1 มีคะแนนความรู้สูงกว่ากลุ่มที่ 2 ความรู้ไม่ช่วยให้การปฏิบัติของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกัน

สรุปรายงานการวิจัย

จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในประ เทศพบว่า ระดับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารมีความสัมพันธ์กัน ถ้ามารดามีความรู้ ทักษะ ที่ถูกต้องกับ อาหารที่บริโภค เด็กส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอาหารที่ดีด้วย และพบว่า นักเรียนชายและ นักเรียนหญิงมีความรู้ เรื่องอาหารและการบริโภคอาหารอยู่ในระดับเดียวกัน นักเรียนที่ เรียน อยู่ในโรงเรียนในเขตและนอกเขต เทศบาลไม่ใช่ตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้ความรู้ เกี่ยวกับ เรื่อง อาหารและการบริโภคอาหารต่างกัน แต่ เป็นตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้การปฏิบัติ เกี่ยวกับ เรื่อง การรับประทานอาหารต่างกัน คือ นักเรียนใน เขตเมืองมีพฤติกรรมการปฏิบัติดีกว่านักเรียน ในเขตชนบท ซึ่งพบว่า นักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติในเรื่องการรับประทาน อาหารไม่ถูกต้องมากกว่านักเรียนในภูมิภาคอื่น โดยส่วนรวมนักเรียนมีการบริโภคสาร อาหารใน 1 วันไม่ครบถ้วน อีกทั้งพบว่าภาวะโภชนาการไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความ เชื่อ และบริโภคนิสัย

จากรายงานการวิจัยในต่างประเทศพบว่า นักเรียนที่ได้รับการศึกษาตามหลักสูตร โภชนาการ จะมีคะแนนความรู้ทางด้านโภชนาการสูงขึ้น และดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการ ศึกษาตามหลักสูตรโภชนาการ แหล่งความรู้อื่นช่วยสร้างให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวกต่อ โภชนาการมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตร เด็กวัยรุ่นทั่วไปจะมีความรู้ เกี่ยวกับแหล่งของ อาหารที่มีคุณค่าซึ่งจะมีผลต่อการควบคุมน้ำหนักของร่างกาย และพบว่านักเรียนที่มีอายุน้อย จะมีบริโภคนิสัยที่ดีกว่านักเรียนที่มีอายุมาก

จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การศึกษาตามหลักสูตรโภชนาการมี ความสัมพันธ์ต่อความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารซึ่งพบว่านักเรียนยังต้องการ การปลูกฝังทัศนคติ และการปฏิบัติเพิ่มในเรื่อง เกี่ยวกับการบริโภคอาหารให้ถูกต้อง เพื่อส่งผล ให้นักเรียนรู้จักการบริโภคอาหารที่มีคุณค่าพอเพียง สำหรับการสร้างและรักษาสุขภาพที่ดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติในเรื่องการบริโภค อาหารของนักเรียน โดยทำการศึกษากับนักเรียนในระดับประถมศึกษา เนื่องจากยังไม่มีผู้ใด ทำการวิจัยในเรื่องนี้ ในระดับการศึกษาประถมศึกษา และในเขตพื้นที่นี้โดยตรง ประกอบ

กับการศึกษาระดับนี้ เป็นขั้นพื้นฐานซึ่งน่าจะสนใจศึกษาว่านักเรียนมีความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติอยู่ในระดับใด เพียงพอหรือไม่สำหรับการศึกษาดำเนินไป และการนำไปใช้ในัจจุบัน และในอนาคต